

Felelős szerkesztő
MURANYI JÓZSEF.
Szerkesztőség:
Kassa, Harang-utca 9.
Telefon: 150.
Megjelenik minden nap
délután 5 órakor.
Egyes szám **2** krajcár
(4fillér).
Kéziratot nem ad vissza
a szerkesztős g.

NAPLÓ

KASSA, SZOMBAT, 1911. JANUÁR 14.

HETEDIK ÉVFOLYAM. — 11. SZAM.

Előfizetési árak:

Kassán:
Egész évre . . . 14.—K
Fél évre . . . 7.—
Negyed évre . . . 3.50.
Egy óra . . . 1.20

Vidéken:
Egész évre . . . 20.—K

Kiadóhivatal:
Kassa, Harang-utca 9.
Telefon: 150.

Hirdetések petit sor szá-
mitással díjszabás szerint

Kossuth Ferenc nászindulója

Kassa, jan. 13.

Kossuth Ferenc nászindulója után megtörtént a ritka frigy: A bankkérdés miatt elvált házastársak, ezen okon újra házasságra léptek. A bankkérdés fordította ki a koalíciót a kormányzékéből, szórta részekre a hatalmas függetlenségi pártot, s most a szerte szórt elemek ismét találkoznak, hogy egyesülve robbanást idézzenek elő. Sem a ritka jellemző frigyét irigyelni, sem a robbanástól tartani nincs okunk. Sőt mennél nagyobb és egységesebb ellenzékét kívánunk, hogy a parlamenti élet elevebb, az ellenőrzés hathatósabb, az Ausztriával való ellenállás nyomatékossabb legyen. Elítéljük azonban az ellenzéki fegyverbarátságot, ha parlamentellenes irányzatok vezetik, ha a parlament működését gátolja, egyszóval, ha a szövetkezés — obstrukcióba megy.

A bankkegyezmény, mely ideiglenesen pótolja a provizóriumot, február 15-ig szól. Négy hét a beható és magas színvonalú vitára bőven elég, különösen, ha az érvek pro és kontra annyira kimerítettek, mint a bankkérdésben történt. A koalíció idején egy hatalmas bankkét volt; az ország legilletékesebb emberei mondtak szakvéleményt. A kérdés tárgya fölött az érvek mind kimerítettek. Ezt variálni és kibővíteni — ehhez nem kellene hetek. Ha az ellenzék mégis hetekig akarja huzni a vitát, sőt még az egyezményi időn túl is erőszakolja a bank-exlexet, csak úgy teheti, ha a kérdés tárgyi részéről a politikai és közjogi terepnumra siklik át vagy mesterségesen alkalmakat teremt a vita nyújtására. Ez már obstrukció!

Hogy az ellenzék mire számít a bankobstrukció eredménye gyanánt, arról sejtelmünk sincs. Alkalmasint nekik sem. A mai kormány a terminusoktól nem ijed meg. Politikája a türelem és kivárással passzív erénye. Ha kellemetlenség, baj támad, annak csak az ország issza meg a levét.

Hogy ez legyen célja az ellenzéknek, azt nehéz elképzelni. Helyes az elvek fentartása, helyes az elvek mellett való nyomatékos demonstrálás, de az ország obstrukció nélkül is elhiszi Kossuthnak és Justhnak, hogy elvűek.

Különösen, amikor a dühösségből mindegyik már kész volt engedni. Kossuthék már hajlandók voltak hoszu provizóriumba menni, mely esetleg 1917-ig elnyulhatott volna. Justhék a katonai kérdéseket készek voltak alárendelni az önálló banknak. A dátum miatt szakadtak széjjel. El tudják-e valakivel hitetni az országban, hogy most, a bankszabadalom lejáratja után, lehetségesnek és kívánatosnak tartják az önálló bank sürgős felállítását? Küzdelmüknek célja csdk az lehet, hogy az országot meggyőzzék az önálló bank előnyéről s ha ez nekik sikerül, a közvéleményben hangulatot teremtsenek az 1917-ben való különválásra. Ehhez pedig komoly vita és tartalmas érvek kellenek, nem pedig obstrukció!

— **Pénzügyi siker. Magyarországnak** ma nagy napja volt. Hétszázmillió kölcsönért fordult a hazai és a külföldi tőkéhez és tizen-négy milliárdot ajánlottak fel neki. Magyarországon, Ausztriában, Németországban, Svájcban, Belgiumban az új magyar kölcsön címleteire olyan tömeges volt az aláírás, hogy a legtöbb helyen röviddel a megnyitás után, már lezárták az aláírást. Magában Németországban ötvenkilencszerezen jegyezték túl a kölcsön összegét. A címleteket aláírásra kibocsátó konzorcium vezető német pénzügyész egészen szokatlanul, sürgönyileg üdvözölte Lukács László pénzügyminisztert, a subscriptió ritka sikere alkalmából és külön is kiemelte, hogy az új kölcsön annak a bizalomnak kifejezője, a mellyel Németország Magyarország erősen megalapozott pénzügyei iránt viseltetik. A külföld bizalma korántsem nyilvánult volna meg olyan imponálóan, ha a külföldi tőkének számolnia kellett volna, hogy Magyarország megváltoztatni készül Európászerte tiszteletnek örvendő nagybankját. Egy ki nem próbált, önálló jegyintézzettel experimntáló Magyarország az internacionalis pénzügyvilág bizalmának ilyen megnyilatkozására nem számíthatott volna.

Új beosztás a bíróságnál. A törvényszék munkarendje.

A kassai kir. törvényszék tanácsának beosztása az 1911. évre a következő:

Közpolgári ügyek tanácsa: Elnök dr. Góth Ferenc, helyettese dr. Hornyay Ödön, rendes tagok Ruttkay János, dr. Hódy Sándor, dr. Radványi Géza, dr. Laczkó Andor, jegyző Szakady Géza. Ülésnap hétfő délelőtt 9 órakor.

Váltó, kereskedelmi és csődügyek tanácsa: Elnök dr. Góth Ferenc, helyettese dr. Hornyay Ödön, előadók Ruttkay János, dr. Radványi Géza, csődbiztos dr. Laczkó Andor, jegyző Szakady Géza. — Ülésnap hétfő délelőtt 9 órakor.

Polgári felelőbírói tanács: Elnök dr. Góth Ferenc, helyettese Ruttkay János, előadók dr. Radványi Géza, dr. Laczkó Andor, szavazó bíró Naményi Béla, jegyző Szakady Géza. Ülésnap kedd és csütörtök, nyilvános előadás és felülvizsgálat csütörtök délelőtt 9 órakor.

Büntető főtárgyalási tanács: Elnök Góth Ferenc, helyettese Münster Tivadar, rendes tagok dr. Hódy Sándor, dr. Végh Elemér, Soós Béla, póttagok Mikita Emil, Naményi Béla, jegyzők Lacossil Ernő, dr. Benson Róbert, Schmidt József, Szakady Géza, Harsányi Géza, Koncsér Árpád, dr. Lukács Zoltán. Ülésnap hétfő, szerda és péntek délelőtt 9 óra.

A fiatalok ügyei: Elnök dr. Góth Ferenc, helyettese Münster Tivadar, rendes tagok dr. Hódy Sándor, dr. Végh Elemér, előadó Mikita Emil, póttag Naményi Béla. Ülésnap szombaton.

Büntető felelőbírói tanács: Elnök Münster Tivadar, előadó Mikita Emil, szavazó Soós Béla, póttag Naményi Béla, jegyző dr. Paksy Jenő. Ülésnap szombaton.

Vádtanács: Elnök dr. Góth Ferenc, helyettese Münster Tivadar, előadó Naményi Béla, helyettese dr. Radványi Géza, szavazó dr. Végh Elemér, jegyző dr. Paksy Jenő. Ülésnap csütörtök délelőtt 9 óra.

Esküdtbírói tanács: Elnök dr. Góth Ferenc, helyettese Ruttkay János, rendes tagok Münster Tivadar, Mikita Emil, Naményi Béla, dr. Végh Elemér, Soós Béla, dr. Radványi Géza, dr. Laczkó Andor, jegyzők Lacossil Ernő, dr. Benson Róbert, Schmidt József, Szakady Géza, Harsányi Géza, Koncsér Árpád, dr. Lukács Zoltán.

Fegyelmi bíróság: Elnök dr. Góth Ferenc, helyettese Münster Tivadar, rendes tagok dr. Laczkó Andor, dr. Hódy Sándor, póttagok dr. Radványi Géza, dr. Végh Elemér, jegyző Szakady Géza.

Közjegyzői fegyelmi bíróság: Elnök dr. Góth Ferenc, helyettese Münster Tivadar,

**SZŐNYEGEK,
FÜGGÖNYÖK,
BUTORKELMÉK**

a legnagyobb választékban
a legújabb mintázatban, feltűnő olcsó áron árusítatnak

Széman testvérek
ÁRUHÁZÁBAN
Kassa, Fő-utca 62. sz.

rendes tagok dr. Laczkó Andor, Naményi Béla, póttagok dr. Hódy Sándor, Mikita Emil, jegyző Szakady Géza.

Vizsgálóbíró Soós Béla, helyettese Naményi Béla.

Telekkönyvi bíró Mikita Emil, helyettese Münster Tivadar.

Kereskedelmi ülnökök: Adriányi Béla, Beller Károly, Letzter Simon, Maurer Adolf, Sipos A. Gyula.

Német tolmács dr. Gaiger Ignác, tót tolmács dr. Glück Lipót. Orvosszakértő dr. Szentimrey Ákos, írásszakértők Kövér János és Gara János, könyvszakértők Klimkócs Elemér, Zakariás Sándor, Juhász Artúr, Gara János.

A járásbírósnál csak annyiban történt változás, hogy Krayzell Miklós járásbíró és Brudi Fülöp aljárásbíró helyet cseréltek és most ez utóbbi látja el a büntető ügyeket.

Andrássy nagy kávéház!

Tulajdonos: Szentgyörgyi Ferenc.

BEL- ÉS KÜLFÖLDI LAPOK

:: 7 UJ BILIÁRDASZTAL ::

Minden szombaton

≡ katonazene-hangverseny. ≡

Vasárnap, hétfőn, kedden és csütörtökön este cigányzene.

A nők éjjeli munkája.

A kereskedelmi miniszter javaslata.

Hieronym Károly kereskedelmi miniszter a képviselőház ülésén törvényjavaslatot terjesztett be a nők éjjeli ipari munkájának korlátozása dolgában. A javaslat főbb rendelkezései a következők:

Minden oly ipari vállalatnál, amely rendszerint tiznél több munkást foglalkoztat, a női alkalmazottaknak legalább 11 órai meg nem szakítható éjjeli szünetet kell adni. Esti tíz órától reggeli öt óráig női alkalmazottakat foglalkoztatni egyáltalában tilos.

Ez a tilalom nem vonatkozik a mezőgazdaságra, valamint az olyan üzemekre, a melyet a csaiátagok látnak el, továbbá kávéházakra, vendéglőkre, vasuti és hajóvállalatokra, postára. Az olyan üzemekben, a melyek gyorsan romló nyersanyagokat dolgoznak fel, a kereskedelmi miniszter megengedheti az éjjeli foglalkoztatást akár egész éven át is, de ezekben az üzemekben sem lehet a nők munkaidéje több heti 66 óránál és az éjjeli munkaidő nem lehet több naponként 10 óránál.

Rendkívül méltánylást érdemlő esetekben kivételes engedelmet adhat a nők éjjeli munkájára az elsőfoku iparhatóság.

A munkaidő köteles minden oly helyiségben, amelyben nőket foglalkoztat, az állam hivatalos nyelvén azokat a szabályokat kifüggeszteni, amelyek a nők éjjeli munkájára vonatkoznak. A törvény rendelkezéseinek pontos betartását az iparfelügyelők ellenőrzik. Aki a törvény rendelkezése ellen vét, kétszáz koronáig, ismétlés esetén négyszáz koronáig büntethető; aki pedig a törvényt több nőalkalmazottal szemben sérti meg, hatszáz koronáig, ismétlés esetén két hónapig terjedő elzárással büntethető. A bíróság kiszabására az iparhatóság illetékes. A törvény kihirdetésétől számított hat hónapon belül lép életbe.

Berger nagy kávéház

az előkelő közönség találkozóhelye.

Hangversenyek mindennap.
Chikágói Karambol asztalok.

Az előkelő kávéház.

Az „Esti Újság” az Andrássy kávéházzal

Ritka szerencse érte a kassai Andrássy-kávéházat. Az ország egyik legtekintélyesebb és legelterjedtebb lapja: Az Esti Újság a fenti cím alatt, a vezércikk helyén pelda gyanánt állította a budapesti kávéházak elé. Méltatta azt az udvariasságot, urimodort, az illemnek megnyilvánulását és valóságos iskoláját, ami a kassai Andrássy-kávéházban meghonosodott. Az elismerő cikk ötletet adta meg, hogy egy avatlatlan, kopasz, fejű idegen vendég, nem ismerve a kávéház szokásait kalappal a fején telepedett meg egy asztalnál, amire egy kartonlapot kapott, melyen a tulajdonos figyelmeztette, hogy bevett szokás a kalap és sapka letétele, miért is a legudvariasabban felkeretik ezen szokás követésére. Ezt a szokást az idegen tarfejű, igen elmésen kifigurázta az Esti Újság-hoz intézett levelében. Masnap azonban erre a levélre megjelent az Esti Újság vezércikke, mely a többiek között azt írja:

„Mert mit mond el a levele? Azt, hogy abban a kassai kávéházban, a melybe bevétődött és a melyben bizonyosan az ottani kávéháza járó társaság java szokta elfogyasztani a fehér- vagy feketekávéját, az a szokás, hogy fődétlen fővel üljenek az emberek. Bizonyos, hogy nem a kávéház kedvéért, hanem egymás kedvéért. Nem a márványasztalokat és a diszes csillárokat tisztelik meg ezzel az udvariassággal, hanem azokat, a kik az asztalok mellett, a csillárok alatt üldögélnék. Embereket, a kik hozzá vannak szokva, hogy ha fődött helyen együtt vannak, ezt a figyelmességet meg is kapják, maguk is gyakorolják.

Mi, jó budapestiek, ilyen szokással vagy hagyománnyal semmiféle kávéházunkban nem találkozunk. De ez talán kevésbé ok arra, hogy megmosolyogjunk a kassaiakat, mint inkább arra, hogy *respektussal és egy kis irigységgel gondoljunk rájuk.* Mert egy dolog bizonyos. Abban a kávéházban, a hol annyira ügyelnek rá, hogy ezt az *udvarias szokást mindenki respektálja* és a hol akkora megrökönyödést kelt még az avatlatlanság is, a mely véttlenül vétkszik ellene, abban a kávéházban az udvariasság és a pallérozott emberek egymás iránt való köteles figyelmessége nemcsak ebben az egy törvényben érvényesül. Ott bizonyára fegyelmzett a hang, a szó, a gesztus is és az emberek egész viselkedése. Ott nem ül három szekén az, a ki egyen is szépen, sőt szebben elferne, ott nem téveszti össze a padlót a hamutartóval és nem mondja ötven embernek azt, a mit csak a szomszédjával akar közölni és a többi negyvenkilencet nem is érdekli. Mert elég egy jele annak, hogy a fegyelem jelen van, hogy az illedelmes viselkedés törvénye kötelező és ez már megteszi a hatást minden vonalon.”

Otthon-kávéház

== fényesen átalakított új helyiség. ==

Fülkék társaságok számára.

Kényelem és elegancia. ELSŐRANGU

== KISZOLGÁLÁS. Új biliárdok. ==

BEL- ÉS KÜLFÖLDI LAPOK.

NAPONTA CIGÁNYZENE.

== SZÁLLODÁNK ELSŐRANGU. ==

TISZTÁN BERENDEZETT SZOBÁK.

HIREK.

— Vidéki előfizetőinket tisztelettel felkérjük, hogy az előfizetés megújításáról idejekorán gondoskodni sziveskedjenek, nehogy a lap küldésében fennakadás álljon be. A NAPLO előfizetése egy évre 20 K, félévre 10 K, negyedévre 5 korona.

— Esküvő. Nyitra ivánkai Viléz Győző dr. felsőmerai földbirtokos január hó 17-én tartja egybekelését Radácson özv. Hedry Hedry Ernőné szül. daruvári Kacsóvics Ida leányával Margittal.

— Halálozás. Schwigul Ferenc városi erdőszámszámláló Örökényben meghalt. Az elhunyt közel negyven évig szolgálta a várost.

— Andrássy Gyula gróf székfoglalója. A Magyar Tudományos Akadémia még 1904-ben rendezte tagjává választotta Andrássy Gyula grófot, aki most bejelentette az Akadémia második osztályának, hogy székfoglaló értekezését az osztály február 6-iki ülésén kívánja előterjeszteni.

— Mánuel és Gaby Deslys. A londoni lapokban külön-külön két érdekes hír látott napvilágot. Az egyik arról szól, hogy Mánuel, a trónfosztott portugál király Londonban tartózkodik. A másik arról, hogy Gaby Deslys, a sokat emlegetett táncosnő szintén Londonban van, ahol azonban meghűtötte magát és nem hagyja el lakását. Bár a lapok nem írják, de Londonban mégis azt beszélnek, hogy a beteg táncosnőt Mánuel exkirály apolja.

— A csapatfelügyelő Kassán. Frank Liborius tábornok, csapatfelügyelő a napokban Kassára érkezik. Ziegler Alfréd lovag gyalogsági tábornok, kassai hadtestparancsnok Miskolcon találkozik a csapatfelügyelővel, ki az ő kíséretében jön Kassára.

— Japán-est. A József kir. herceg szanatórium-egyesület kassai bizottsága által szombaton rendezendő japán teaest iránt olyan rendkívüli érdeklődés nyilvánul meg, hogy nem tartjuk érdektelenné a hangverseny műsorát közölni:

1. Nyitány. Puccini „Pillangó kisaszonny” c. operából. Előadja a 34. gyalogezred zenekara, Neidhart karmester vezetésével. 2. a) Tschaikovszky: Románca a Pique Dameból. b) Schumann: Ich kann's nicht fassen, nicht glauben. c) Kun László: A vágy dala. Eneklő: Eanserné murbrücki Weber Margit ur. Zongorán kíséri Priglhuber Brunó ur cs. és kir. hadnagy. 3. Japán legyező tánc. Táncolják: Bernáth Grate, Bethlenfalvy Edith, gróf Hardenberg Ily, Hensch Edith, Kozák Ida, Páchy Lonesi, Szmeccsányi Zsófia, Weiser Adrienne urhölgyek. 4. Mendelsohn: Hegedűverseny I. tetel. Hegedűn játsza: Kerekjártó Ducsi 9 éves hegedűművész, Hubay Jenő tanítványa. Zongorán kíséri: Schürger Jenő zene-tanár. 5. Japán esernyőtánc. Táncolják: Balla Irén, Balla Klára, Bittelmayer Martinka, gróf Hardenberg Paky, Kircz Margit, Mihalik Magda, Poekh Stefi, Rados Magda, Schirger Mártha, Wiaschütz Elma. 6. a) Brahms: Sapphische Ode. b) Tosti La Serenata. c) Grieg: Ich liebe Dich. d) Hubay: Szeretném itt hagyni. Eneklő: Eanserné murbrücki Weber Margit ur. Zongorán kíséri: Priglhuber Brunó ur cs. és kir. hadnagy. 7. Japán nemzeti tánc. Táncolják: Bessenyei Ella, Deil Emmy, gróf Hardenberg Paky, Hoffori Margit, Naményi Ilus, Neuwirth Vilma, Pető Mancsi, Reisz Irén, Wiaschütz Elma.

Hangverseny után a japán hölgyek theát szolgálnak fel. Egy adag tea rummal és sandvichel, vagy süteménnyel 50 fill. Egy pohár pezsgő 1 korona. Egy tombolajegy 20 fillér. (Minden szám nyer, 1000 nyeresemény.)

A japán jelmezekben megjelent hölgyek kényelmére sikerült Skalnik fényképész megnyerni, hogy a Schalkház első emeleti termében fényképfelvételekhez berendezkedjék. Jegyek még kaphatók Maurer könyvkereskedésében 7, 5, 3 és 2 koronáért.

— Az egyház és a társadalom. Dr. Takács Menyhért jászvári prelat, a főgimnázium tornatermében nagyszámú közönség jelenlétében rendkívül érdekes felolvasást tartott „Az egyház és a társadalom” címmel. A jelenvolt közönség zajos tapsal honorálta a tudós főpap felolvasását.

— **Eltiltják a hosszú kalaptűt.** A hosszú kalaptű már igen sok balesetnek volt az okozója, a hol az emberek egymás mellett ülnek, állandó veszedelemmel fenyeget a hosszú kalaptű. Ennek a gyilkos divatnak már nem egy szempár épsege lett az áldozata. Ezért már több európai városban megtiltották a hosszú kalaptű viseletét. Ertesülésünk szerint most Budapesten is életbe fogják léptetni a tilalmat. Boda Dezső rendőrfőkapitány ugyanis foglalkozik azzal a tervvel, hogy rendeletet bocsájt ki a hosszú kalaptű viselete ellen. A főváros törvényhatósági bizottságának legutóbbi közgyűlésén indítványozták, hogy úgy mint a külföldön, nálunk is tiltsák el a közönség testi épességét fenyegető hosszú kalaptű viseletét. A főváros tanácsa ennek következtében megkérte a főkapitányt, hogy a veszedelem elhárítására tegye meg a megfelelő intézkedést. A hosszú kalaptű Kassán is hasonló veszedelmet jelent. Ez a gyilkos divat nálunk is el van terjedve s nagyon jól tenné Váczy József főkapitány, ha a pesti példát követné.

— **Megharapta a kutya.** Szabán Gyula hat éves kis fiát ma délelőtt egy gazdátlan kutya megharapta. A flucskát felszállították a budapesti Pasteur-intézetbe.

— **Feltört láda.** Tegnap számunkban megemlékeztünk arról, hogy *Aftergut* Henrik kereskedő sérelmére *Grega* András közveszélyes csavargó 200 K. erejéig lopást követett el. Mint a rendőrség utóbb megállapította, a lopást nem nevezett *Grega* András, hanem *Szobonkovits Varga* András notórius betörő és tolvaj követte el, aki csak októberben töltötte le 3 évi fegyházbüntetését. Amint a nyomozást megneszelve, Bárca felé szökött, de a rendőrség egy órai erős hajszja után kézrekerítette. Az áru legnagyobb része megkerült. A tolvajt átadták az ügyészségnek.

— **Egy automobil eset.** *Girsik* Gábor, a hírnevű automobil-száguldó a múlt éven elütötte *Kemény Géza* kassai kereskedő kocsiját. Szétrongálódott a kocsi, megsérült a ló, még pedig oly erősen, hogy beledögölt. A kereskedő kárát 600—700 koronára teszi. Az automobil gázolás a rendőrségre került s ott kisütötték, hogy rosszul hajtott, így került az automobil alá. *Girsik* ép bórral menekült a bajból, ellenben *Kemény Géza* kocsisát megbüntették 10 koronára. Az ítéletet a tanács is másodfokban jóváhagyta. Ugy látszik *Girsik* vad szagu dozása nagyon tetszik a hatóságnak, hogy szigorú büntetés helyett — tovább futni hagyják. *Kemény Géza* a legmagasabb fórum a miniszter elé vitte az ítéletet.

— **A diák pénze.** *Seefreund* Samu ipariskolai növendék bejelentette a rendőrségen, hogy ismeretlen egyén 24 K. készpénzt eltulajdonította. A nyomozás csakhamar kiderítette a tettest egy a sértettel közeli viszonyban álló fiatalember személyében, aki tettest beismerte. A pénzt lefoglalták nála.

— **Kiltások.** A rendőrség *Grega* András közbiztonságra veszélyes egyént 5 évre, *Brandt* Róza, *Kriscsák* Paula és *Szöllösi* Lidia facér cselédleányokat erkölcsstelen üzelmek miatt 3—3 évre a város területéről kiltotta.

— **Tolvajlások.** *Klein* Jakab kereskedő feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki bezárt pincéjéből 10 K értékű libatollat és több háztartáshoz szükséges cikket ellopott. A büntügyi osztály a nyomozás során a tettest *Dudás* Margit személyében előállította és ellene az eljárást megindította. — *Olyhama* József kassai lakos ugyancsak ismeretlen tolvajról tett jelentést, aki nyitva hagyott lakásából több fehérneműt ellopott. A büntügyi osztály ebben az esetben is nyomozta a tettest *Müller* József személyében, aki tettest beismerte.

— **Rendkívül jutányosan** dus nagy választékban *Tricot* kötött teveszőr- és **gyermekkeztűk** karácsonyi árak mellett. *Blumberg* S. E. keztyűs, F6-utca 89.

Színház.

— **A jövő hét műsora.** E hét szombatján *A testőr*, *Molnár* Ferenc ötletes, elmés, zseniálisan ujezerű vigjátéka kerül színre, hogy a színpadról meghódítsa a közönség szívét. A színezést ezuttal *Virányi* Sándor, a színezőnt *Hevessy* Mariska játssza. Vasárnap este a *Bourget* Pál világhíres színművének bemutató előadása vezeti be a jövő hét műsorát, mely változatosságával igen vonzóan ígérkezik. *A barrikád* próbái *Komjáthy* János vezetése alatt folynak s azt hisszük, a vasárnapi premier forró sikerek estélye lesz. Igen jó szerephez jut a kassai művészgárda sokatigérő talentuma: *Hevessy* Mariska, aki *Loist*, a gyáros kedvesét játssza. A többi főszereplők *Komjáthy*, *Majthényi*, *Bársony*, *Bartha* erős támasztékai a darab előadásának. Hétfőn és kedden megismétlik a *Barrikád* ot, szerdán *Az obsitos* *Kálmán*-*Bakonyi* vidám, kitűnő muzsikájú operettje megy *Hornyai* Janka, *Ujváry*, *Bođrogi*, *Baróti*, *Tihanyi*, *Hevessy* *Mariska* főszereplőkkel. Csütörtökön újra premier: *A kis lord* című vigjáték bemutató előadása, a Magyar Színházban igen nagy sikert aratott angol újdonság, címszerepét *Hevessy* *Gusztika* játssza. Pénteken megismétlik az újdonságot és szombaton és vasárnap a *Cigányszerelem* vonzó muzsikája csendül fel a színpadon. Szombaton *Ilonát* *Hornyai* Janka, *Jolán* *Sarkadi* Rózi, vasárnap *Ilonát* *Pataki* Vilma, *Jolán* *Szilágyi* Rózi játssza. A heti műsort a *Balga* szűz hétfői előadása zárja be.

— **Uránia színház új műsora.** Rtkai műélvezetben lesz része a kassai közönségnek szombaton a hó 14-én és vasárnap a hó 15-én, amikor is az Urániában a mozgófényképek legújabb felvételei kerülnek bemutatásra. A csodás szép megkapó műsorból különösen „az indiai hadsereg” bűmulatot keltő ügyessége, a legújabb „*Pathé Journal*”, „*Tarakanova* és *ll. Katalin*” meghatározó történelmi regénye emelendő ki, ezenkívül számos kacagató bohózat kerül bemutatásra a katonazenekar zenéje mellett.

KASSAI NEMZETI SZÍNHÁZ.

Pénteken, 1911. évi január hó 13-án

A KÖNYVTÁRNOK.

Vigjáték 4 felvonásban.

Személyek:

Marsland, földbirtokos	Baróti Jenő
Edith, leánya	Hevesi Guszt.
Harry, unokaöccse	Bársony Aladár
Macdonald	Bartha István
Lothair, ennek öccse	Virányi Sándor
Webster Éva, Edith barátnője	Hevesi Mariska
Sarah, társalkodónő	Vágóné
Armand Leon	Majthényi L.
Gibbson, szabó	Sziklay József
Dickson, gazdasszony	N. Bodrogyi L.
Robert, könyvtárnok	Ujváry Lajos

Műsor:

Szombaton, A testőr. Vigjáték.

Vasárnap d. u., Luxemburg grófja. Op. este, A barrikád. Színmű.

Hétfőn, A barrikád.

Kedden, A barrikád.

TÁVIRAT — TELEFON.

A bankvita.

A képviselőházból.

Budapest, jan. 13.

A képviselőház mai ülésén Návay Lajos elnökölt. Folytatták az Osztrák-Magyar Bank

szabadalmának meghosszabbításáról szóló javaslatot.

Bosnyák Géza polemizál *Wickenburg* gróf előadó kijelentésével, hogy az önálló magyar bank felállítása katasztrófát vonna maga után. Utal arra, hogy a munkapárti képviselők a választás alkalmával kortesbeszédekben mindenütt azt hangsúlyozták, hogy a készfizetések megkezdése nélkül a bankszabadalmat nem hosszabbítják meg. Magyarország függetlenségét hangoztatjuk — ugymond — pedig az nem egyéb, mint Ausztria gyarmata, ami a mi vérünket vonja el testünkől.

A javaslatot nem fogadja el.

Támogatja *Kossuth* *Ferenc* és *Földes* *Béla* határozati javaslatait.

Thaly *Ferenc* pártönhivüli függetlenségi képviselő kijelenti, hogy pártja és ő az önálló bank alapján állanak. Bizonyítja az önálló magyar bank szükségét és a közös jegybank hátrányát.

A javaslatot nem fogadja el.

Támogatja *Kossuth* *Ferenc* és *Földes* *Béla* határozati javaslatát.

Szünet után

Apponyi *Albert* gróf beszélt. A magyar nemzeti önállóság elengedhetetlen feltétele a közgazdasági függetlenség. Nem tartja szerencsésnek azt a rendezést, amelyet a kormány választott. Behatóan foglalkozik beszédében az önálló magyar jegybankkal, előnyeivel, megcáfolja a balhiedelmeket, amely a magyar jegybank felállításával szemben fenforog. Beszéde végén kijelenti, hogy feltétlenül az önálló bank felállítására helyezkedik.

Sikkasztó pénztáros.

Besztercebánya, jan. 13.

Rózsa *József*, a Kath. Egyesület pénztárosa több ezer koronát sikkasztott a kezelésére bízott pénzből. A hűtlen tisztviselőt letartóztatták.

Változás az Operaházban.

Bécs, jan. 13.

A „*Zeit*” értesülései szerint *Mészáros* *Imre*, a budapesti Operaház igazgatója — betegsége miatt — állásáról lemond s helyette *Walter* *Brunó* bécsi karnagy lesz az Operaház új igazgatója.

Merénylet Andrejev író ellen.

Szentpétervár, jan. 13.

A világhírű *Andrejev* orosz író ellen tegnap gyilkos merényletet követtek el. A híres író finnországi villájának kertjében sétált, amikor egy béreslegény reásütötte revolverét, a melynek golyói azonban célt tévesztettek. A merénylőt letartóztatták. A rendőrség megállapította, hogy a merénylő nem politikai okokból indítva kísérte meg merényletét az író ellen, hanem azért, hogy az írórt ártalmatlanná téve, annak villáját, amelyben éppen akkor senkisésem volt, kirabolhassa.

Ruhatisztítás és festés

a leggyorsabban s a legtökéletesebb kivitelben

HALTENBERGER BÉLA

ruhafestő-, vegytisztító és gőzmosógyárában.

Kassai Takarékpénztár.

Tisztelt Közgyűlés!

A kereskedelmi törvény 195. §-ának rendelkezése folytán van szerencsénk tisztelettel jelenteni, hogy kötelességünkhöz képest a társaság ügykezelését a lefolyt 1910-iki üzletévben folytonosan éber figyelemmel kísértük. Résztvettünk a társaság értékeinek, okmányainak és készleteinek általános leltározásában s szabályszerűleg eszközölt vizsgálataink alkalmával a takarékpénztár minden ágában a legszigorubb rendet és pontosságot tapasztaltuk.

Megvizsgáltuk az igazgatóság által az 1910. évre vonatkozólag felállított mérleget, valamint a nyereség- és veszteség-számlát és meggyőződünk, hogy mind a leltár felvétele, mind a mérlegnek és a nyereség- és veszteség-számlának felállítása a kereskedelmi törvénynek és az intézet alapszabályainak megfelelően történt, miért is a mérleg és a zárszámadások jóváhagyását javasoljuk.

Megvizsgáltuk az igazgatóságnak a mérleg szerint kitüntetett 197.054³⁷ K-át tevő tiszta nyereség felosztása iránt előterjesztett javaslatát is és azt helyesnek s az intézet érdekeivel megegyezőnek találván, ahhoz hozzájárultunk és annak elfogadását ajánljuk.

KASSA, 1911. évi január 5.

Tisztelettel

A Kassai Takarékpénztár felügyelő-bizottsága:

Gr. Semsey László, elnök s. k., **Bernáth József,** alelnök s. k., **Benkő Jakab** s. k., **Benkő Márton** s. k., **Déri Gyula** s. k., **Dr. Kalmi Béla** s. k., **Szekeress Fr. Ödön** s. k.

VAGYON

Mérleg-számla.

TEHER

Vagyon	Korona		fillér		Teher	Korona		fillér	
Pénztár készlet			196.687	23	Részvénytőke			1.376.000	—
Váltótárca			9.114.881	31	Tartalékalap			85.000	—
Folyószámla adósok			3.464.368	89	Veszteségi tartalékalap			1.801.235	61
Jelzálogkölcsonők			2.995.822	07	Betétek			10.579.536	82
Törlesztéses jelzálogkölcsonők			1.131.795	74	Hitelezők			699.578	15
Ingatlanok:					Fővárosi pénzüzetek fedezett követelése			5.000.000	—
házak	577.471	25			Fel nem vett osztalékok			1.462	—
árverésen megvett földbirtok	547.242	—	1.124.713	25	Visszleszámított váltók az O.-M. Banknál			920.968	85
Értékpapírok:			2.957.914	—	Engedményezett jelzálogkölcsonők			328.757	87
ebből állampapír és fővárosi intézetek záloglevelei K 2,632.163.—					Átmeneti tételek			55.615	82
Lombardkölcsonők			43.027	—	Nyereség			197.054	37
Leltár	18.000	—							
leírás	2.000	—	16.000	—					
			21.045.209	49				21.045.209	49

VESZTESÉG

Nyereség- és veszteség-számla.

NYERESÉG

VESZTESÉGEK	Korona		fillér		NYERESÉGEK	Korona		fillér	
Tiszti fizetések és lakbérek			66.840	29	Nyereség áthozat az 1909. évről			3.814	37
Költségek			29.708	77	Tiszta kamat jövedelem			445.094	35
Adók:					Ingatlanok jövedelme			55.977	53
üzleti adó	19.697	95			Különléle jutalékok és jövedelmek			25.677	31
házbér adó	13.187	44	32.885	39	Befolyt leirt követelések			2.010	23
Leírások:									
leltári számlán	2.000	—	202.280	72					
követelésekből	200.280	72	3.804	25					
Értékpapír árfolyam csökkenés									
Nyereség:									
áthozat az 1909. évről	3.814	57							
folyó évi nyereség	193.240	—	197.054	37					
			532.573	79				532.573	79

Kassa, 1910. december hó 31-én.

Deák Gyula s. k.
vezérigazgató.

Az igazgatóság:

Szalay László, elnök s. k.,

Rozman Andor Binder Ernő s. k., Bródy Frigyes s. k., Erney Károly s. k., Fehér Miksa s. k., Keller Béla s. k., Preiser Miklós s. k., Szmercsányi László s. k.
alelnök s. k.

Megvizsgálván a fő- és mellékkönyvekkel megegyezőnek találtuk.

A felügyelő-bizottság:

Gróf Semsey László, elnök s. k., Bernáth József, alelnök s. k., Benkő Jakab s. k., Benkő Márton s. k., Déri Gyula s. k., Dr. Kalmi Béla s. k., Szekeress Fr. Ödön s. k.

Kassai Estilap

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Fő-utca 64. szám alatt. (Szinházzal szemben.)
Telefonszám: 21.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
MURÁNYI JÓZSEF

Előfizetési árak:
Helyben: Egész évre 18 korona, Fél évre 8 " , Negyed évre 4 " ,
Egy évre 20 korona, Fél évre 10 " , Negyed évre 5 " ,
Egyes szám 4 fillér.

Rozsdás hengerek.

Az a körülmény, hogy Gyula napján a függetlenségi párt „Budapesti időző” tagjai fölkeresték a pártvezérüket és hosszú életet, sok boldogságot kívántak neki, amire Justh Gyula „meghatottan” válaszolt: privát ügy.

Hogy a priváttermészetű ügyből, — egy névnap tiszteletéből — politikai esemény lett, amelylyel illik is, szabad is, sőt szükséges is e helyen foglalkoznunk, annak a két illusztris szónok az oka: Batthyány és Justh, akik e társadalmi aktust politikai nyilatkozatokkal fűszerezték.

Batthyány e korszakot egyenesen „sivárnak és nyomoruságos”-nak bélyegzi. A kormány fontos bécsi tárgyalásaira ráfogja, hogy a kormány „komédiázik”.

Hogy miért olyan „sivár és nyomoruságos” a politikai helyzet, annak bizonyításával Batthyány gróf adós maradt. Az ország maga úgy látszik nyugodt, sőt némiképp megelégedett, mert sivárnak és nyomoruságosnak nem tarthat semmi más korszakot, a megelőző szerencsésen elmúlt politikai korszak után.

Sivárnak azt az időt ismeri a közvélemény, amely terméketlenségben telt a libiai sivatagon, mert nem maradt utána egyéb *keserves adótörvény* és *nagy család*nál. Nyomoruságosnak pedig hogy ismerne el más korszakot, mint azt, amely *tavaszi lázba ejtette születésekor a nemzetet gyönyörű ígéreteivel*; s a fásultság, közöny és kétségbeesés legsötétebb mély-

ségeibe döntötte, mikor vége lett.

Csak természetes és emberi dolog, hogy a szónok ily erős kifakadásai az ünnepektől Justh Gyulát arra buzdították, hogy ő még kevésbé tegyen hangfogót a hurokra.

Justh Gyula válasza mély akkorddal kezdődik, avval, hogy mily „kevesen” jöttek vissza a választások után.

Vereségüket, igazabban megtizedelésüket, a függetlenségi párt vezére a nemzet „pillanatnyi lehangoltságának” tulajdonítja, észre sem véve, hogy ez vallo más. Mert miért volt lehangolt a nemzet? Ki vette el kedvét? Ki szomorította el? Csak azoknak a politikájára, akik akkor a hatalmon voltak; akik oly jól értettek évtizedekig a csalhatatlan politikai biráskodáshoz és oly rosszul értettek az ország kormányzásához.

Ez a lankadás és lethargia — Justh Gyula szerint — nemcsak a választások idején vett erőt a nemzeten. Szerinte „koronkint” most is tapasztalható.

Oly igazságos ember, a milyen a függetlenségi párt vezére, nem gondolja-e meg, hogy az a kedélyállapot, amit ő lethargiának gondol, tulajdonképpen megnyugvás s hogy azt csak a jelenlegi kormányzat kézzelfogható eredményei voltak képesek előidézni.

E kormányzat nem ígért sikereket, szemképráztató és inyesiklándozó politikai falatok nem voltak az ő tarisznyájában. S mégis, mikor majd harcra kerül a dolog — amely szent harcra a függetlenségi vezérek

ugyancsak tüzelik hiveiket — akkor azt fogja látni a jelenlegi politikai rendszer minden ellensége, hogy a kormány nem áll ám ki üres kézzel az ellenzéki céllovászoknak. S minél jobban hirdetik most urbi et orbi a kormány „csufos vereségeit”, annál kedvezőlenebb hadállásban kell beismerniök, hogy a kormány nem dicsekszik ugyan és előre nem iszik a medve bőrére; de abból, amit az ország jogának tart, nem ejt el semmit. Erős markából nem pereg ki a duzzadó, élettelen, reális nemzeti politika buzakalásának egyetlen szeme sem.

Egy havi közigazgatás.

A Kassai Estilap tudósítójától.

Kassa város közigazgatási bizottsága tegnap délután Sziklay Ede főispán elnöklése alatt a városházán ülést tartott. A közigazgatási bizottság elé terjesztett fontosabb jelentésekből a következőket közöljük:

Kedvezőtlen egészségügy.

Wandracssek Jenő főorvos jelenti hogy az elmúlt hónapban Kassa közegegészségügye kedvezőtlen volt. 49 esetben volt fertőző megbetegedés 43 halálesettel, ami az előbbi hónaphoz hasonlítva 33 fertőző megbetegedéssel és 3 halálesettel több. 16 esetben volt vörheny, és 14 esetben kanyaró. — Született 57 fiú és 61 leány; meghalt 53 fiú, 37 nő. Szaporodás: 28. A kórházban ápoltak száma 584. Gyógyult 159, javult 59, nem javult 30, meghalt 23. ápolás alatt maradt 113.

Adóprés.

Andorkópénzügyigazgató jelenti: Március hó folyamán befolyt: Egyenes állami adóban 43221 K, hátralék: 797.317 K, hadmentességi adóban: 596 K, hátralék: 57557

K, bélyeg és vételekből: 18624 K, hátralék: 318.380 K, boradóban: 58238 korona.

Városi pénztár.

Kassa város főpénztárába a következő összegek folytak be: állami egyenes adóban 38095 K, orsz. betegápolási adóban 7650 K, közs. pótdobban 15756 K, utadobban 1201 K, kamarai illeték 397 K, hadmentességi díj 596 K, házbérfillér 6855, vízdíj 3349, átíratási díj 2707 szemétfuvarozás 3263 korona.

Egyebek.

A rendőrség jelentése szerint a múlt hónapban a vendéglőkbe és szállodákba 1620 vidéki és idegen külföldi vendég szállt meg.

Cselédváltozás volt 520 esetben. Utlevelet váltott 4 egyén Amerikába.

Az ügyészségi fogházban 138 jogerősen elítélt, felebezés alatt 12, itéletlenül 22 fogoly van. Péter Ágos fiatalokor elítélt agygutautésben hirtelen elhalt.

A gyilkos neveltlenség.

Flóbert a gyermekkézben.

Egy tizenkét esztendősi pesti fiú agyonlőtt egy hat éves gyermeket. Játékból tette, pajzánságból, ahogy egymásnak a kalapját szokták a kerítésen áthajítani. Kötekedtek egymással a gyerekek s minthogy a nagyobbiknál véletlenül egy Flóbert-pisztoly volt, hát agyonlőtte a kisebbet. Véletlenül ugyanabban az iskolában, ahová a fiatal gyilkos jár, majdnem valamennyi növendéknek van Flóbert-pisztolya s a szomorú eset után már mintegy harminc fegyvert koboztak el a tanítók. A növendékek valóságos rablóhadjáratokat játszottak a vásártéren, ahol éles töltéssel lövöldöztek és csak a véletlen szerencsének tudható be, hogy eddig nem történt hasonló szerencsétlenség.

A Flóbert! Ez minden serdülő fiúnak az első ideálja. Az a szilaj-

Tavaszi ujszerű angol double kelmék

Nyári costüm és ruha imqrimé selymek

Grenadin, delain, ruhavászon és finom mosóárúk

Női fehéreneműek — Napernyő különlegességek

GOMBOS JENŐNÉL Fő-utca 39. szám. (Dómmal szemben).

ság, mely egy kamaszodó gyermekben a férfiaság első jelentkezése, valami különös módon, a szokottól eltérően akar megnyilatkozni. Az iskola padjába szorított fiatalság a leckeórák után szinte menekül a város falai közül és megy ki a határba, a folyó mellé, vagy a vasuti hidhoz, az erdőbe, vagy az akasztódombra, szóval olyan szabad helyekre, ahol féktelenül tombolhatja ki magát mindaz az energia, melyet a rossz iskolai és házi nevelés belefójt a maga szigorával.

Az iskola csak a könyvekkel és a templommal tanítja a zsendülő gyerekeket s ami elevenség sarjad ki abból, azt lenyesegeti, mint a magas tantervben megszabott tanulmányi előmenetelt károsan hátráltató kinövés. Se iskola, se házi nevelés nem veszi gondjába a gyermek alakuló temperamentumát ez rejtve, lopva kénytelen utat törni magának. A könyv és az egyéb jámbor szórakozások nem elégítik ki a serdülő fiu lelkét s az ösmeretlen vágyak kibontakozásától izgatott fantázia kalandos játékot eszel ki, melyek a Flóbert nélkül el nem képzelhetők.

Mit jelent az éles golyóra járó fegyver a gyermek kezében, ha kellő tanítás és utmutatás nélkül jut oda, — pedig a dolgok kényszerűen viszi oda, — arról sok-sok végzetes kimenetelű eset beszélhet.

A rossz nevelésnek, mely károsabb a teljes nevelétségnél, már igen sokan adták meg az árát s jó lenne a tanár uraknak az ilyen végzetes kimenetelű pajkoskodások előtt is körülnézni a fiuk között, amikor a Flóbertet el lehet koboznia anélkül, hogy előzőleg gyilkolt volna.

A Kazinczy-körből.

(Uj helyiség. — A népkönyvtár. — Olvasóterem. — Közgyűlés.)

A Kazinczy-kör miután majdnem egyévig hajléktalan volt, végre jó és megfelelő helyiségbe költözött. A városi épületekben nem volt alkalmas helyiség, ahová a Kazinczy-kör elhelyezkedett volna, a tanács tehát úgy oldotta meg a dolgot, hogy újabb pénzbeli segélyt utalt ki s ezen a pénzen a Kazinczy-kör lakást bérelt.

A Kazinczy-kör új helyisége a Fő-utca 53. szám alatti Spielmann-féle háznak (a Leszámitoló- és Pénzváltóbank épülete) első emeleti udvari tractusában van s három szobából és a mellék helyiségekből áll, melyeket nagyrészt újra butoroztak s villamos világítással láttak el. Van benne egy tágas tanácskozó helyiség, azután

egy olvasószoba s végül a kör által kezelt népkönyvtár részére egy nagy szoba. A kör népkönyvtára már évek óta élénk pártolásnak örvend s most, hogy ismét megfelelő helyiségbe került, biztosra vehető, hogy megint fellendül. A népkönyvtár különben — melynek a látogatói a kör helyiségének Kovács-utcai bejáráját használják — férfiak számára minden szerdán esti 7-8 óráig, nők számára pedig minden vasárnap délelőtti 10-11 óráig van nyitva.

A kör tagjaira nézve azonkívül — és pedig úgy a rendes, mint a pártoló tagokra nézve — egy kellemes ujtást honosított meg az új helyiséggel kapcsolatban a kör vezetősége. A körnek a könyvtárát ugyanis — melyet a népkönyvtártól elkülönítve kezelnek s melyet csakis a körtagok használhatnak — újabban a magyar szépirodalom legjobb termékeivel állandóan gazdagítják, azonkívül pedig a kör előfizetett nagyszámú magyar és német szép irodalmi, tudományos és művészi folyóiratra is, melyek lapjain az Uj Idők novelláit, vagy a Nyugat cikkeit ép úgy megtalálja az érdeklődő, mint a Moderne Kunst gyönyörű kivitellű képeit és a Deutsche Rundschau híres tanulmányait. Hogy ezeket az értékes folyóiratokat a kör tagjai is állandóan figyelemmel kísérhessék, hetenkint kétszer szerdán és szombaton délutánonként 4-8 óráig a kör helyiségei nyitva lesznek a kör tagjai részére, akiknek ott ilyenkor rendelkezésükre fog állani a könyvtár is. Ezzel az intézkedéssel a kör azt a célt iparkodik szolgálni, hogy tagjai általában az irodalom iránt érdeklődők közt szorosabb kapcsolatot hozzon létre.

Végül itt említjük meg, hogy a Kazinczy-kör ez évi rendes közgyűlését a husvét utáni vasárnapon, vagyis e hó 23-án délelőtti 11 órakor tartja meg a városháza nagytermében dr. Takács Menyhért jászóvári prépost-prelátus elnöklésével. Ezt megelőzőleg pedig aznap délelőtti 10 órakor választmányi ülés lesz a kör új helyiségében.

Minden hétfőn, csütörtökön
:: és vasárnap este ::

CIGÁNYZENE

van az

ANDRÁSSY KÁVÉHÁZBAN.

— Váry Gyula tavaszi hirdetésére és igen szép kirakatára felhívjuk olvasóink figyelmét.

Nesze semmi, fogd meg jól.

Egy új husrendelet.

Nem javít a fogyasztáson.

Több miniszteri rendelet kelt már arról, hogy a városok területére idegen községekből senkinek sem szabad fogyasztásra szánt húst beszállítani. Tegnap a földmivélségi miniszterium körrendeletben értesítette Abauj-Torna vármegye és Kassa szab. kir. várost, hogy a husszállítás tilalmi részét hatályon kívül helyezi és megengedi, hogy a megye bármely községében. városában létező köztintzmények, kaszárnyák, népkonyhák számára idegen területről is szabadon szállíthatnak húst.

Tehát köztintzmények: mondjuk kórházak, internátusok, kaszárnyák, gyermekmenhelyek és népkonyhák. Ez mind nagyon szép és humanus intézkedés. De mi haszna van ebből az adót fizető közönségnek. Az nem élvezheti az olcsóbb, idegen községben vágott húst, mert a husszállításról szóló Darányi-féle sulyos rendelet szerint az élő marhát ott kell vágatni, ahol fogyasztásra kerül. Közegészségügyi szempontból mindenestre van valami ráció a Darányi-féle rendeletben, de szigorított állatorvosi vizsgálat mellett, különösen olyan esetekben, mint amilyen a mienk, hogy a marhazárlat miatt egyre drágul a hus, még is kivételt lehetne tenni az idegen husnak szállítása tekintetében. Ha a köztintzménynek meg van adva ez a kedvezmény, szorult viszonyok között a városok fogyasztó közönségére is ki kellene terjeszteni.

Harc az egyetemért.

Pécs 12 milliót ajánl.

Ennyit Kassa is ad.

A pécsi egyetem érdekében az akeio tulajdonképen csak most fejlődött. A polgármester már felterjesztette a kész eladrótumot, mely szerint Pécs város egy millió korona hozzájárulását. beleszámítva 7.400.000 korona készpénzt, értékpapírok, jövedelem és az egyetem céljait szolgáló épületekben, intézetekben több mint 5 millió korona, összesen 12 és fél millió értéket bocsáthat az egyetemért való hódító utjára. Azt azonban kikötötték, hogy az egyetem lehet állami jellegű, de két fakultás, a

jogi és theologiai katolikus jellegű legyen.

Es a valóban horribilnak látszó érték, de ne aggaszon minket, mert ha mi összeszámoljuk a jogakadémiát, a papnövelde, a gazdasági akadémiát, a muzeumot, a könyvtárakat, Kassa város ingyen telek és egy millió korona hozzájárulással, akkor megkapjuk azt a nyomosan hangzott számot, amit most Pécs az egyetem érdekében kivágott. Sőt ami elsőbbségünk nemcsak az anyagi értékébe gyökeredzik, a kassai egyetemnek történelmi gyökerei vannak. Nálunk a régi egyetem folytonosságát kell elintézni, ami mindenestre a versenyző városokkal nagy fort jelent.

Katonai felszerelési cikkek

egyéves önkéntesek és tisztek

részére legelőnyösebb bevásárlási hely

Lichtig Lipót

Fő-utca 103. sz.

Az őrnagy varázsveszője.

A kutató munkában.

(A Kassai Estilap tudósítójától.)

Nyitrán lakik a német származású Spalding őrnagy, aki a varázsvesszővel és sajátos idegeregélő földalatti forrásokat tud felkutatni. Most már nagy munkában van. Spalding őrnagy szorgalmasan utazik mindenüvé, ahol vizszegény vidéken kielégítő mennyiségű, jó ivóvizet akarnak tőle. Elve az, hogy ha szegény község, vagy szegény és törekvőnek, érdemesnek mondott ember fordul hozzá, akkor lehetőleg ingyen dolgozik. Szerény vagyona lehetővé teszi, hogy függetlenül éljen és a vizkutatást bizonyos mértékig passzív gyanánt üzze. Ott azonban, ahol vállalatról, vagy vagyonos háttérrel van szó, ott természetesen méltányosan megfizeteti a munkáját.

Most már hivatalos körök is mind sürűbben fordulnak hozzá. Legutóbb például a pozsonyi polgármester megbízásából Pozsony környékén dolgozott. Pozsony városa ugyanis villatelepet akar alapítani Vadkut mellett. Ott van egy forrás és egy patak, de az nyaranta mindig kiszárad. A városnak van ott pisztráng-tenyésztete is, de az sem boldogulhat vízhiány miatt.

Spalding őrnagyot bízták tehát meg, hogy keressen a villatelep számára való vízvezetékhez ivóvizet. Az őrnagy néhány napig

==== Doubl angol kelmék, legujabb anyag kosztümökre, kaphatók ====
VÁRY GYULA cég Kassa, Fő-utca 76. szám alatt lévő selyem menyasszonyi kalengyék és női-divat raktárában.
Mosó különlegességek. Napernyó ujdonságok. Beyer világhírű fehérmemű gyártmányaiból teljes választék.

dolgozott a környéken; délelőtt és délután, egy-egy órát volt vizkutató-
uton. Két forrást fedezett föl. Még
egy harmadik forrásra is szüksége
volna a városnak és kijelölték a
helyet, ahol körülbelül szeretnék,
hogy az őrnagy föltárja. Spalding
őrnagy azonban fáradt volt már
és ezért hazautazott pihenni. A
napokban ismét Pozsonyba megy,
hogy a még szükséges vizet föl-
kutassa.

Hírek

— Személyi hír. Sziklay Ede
főispán jánoki birtokára utazott s
ott családja körében tölti el a Hus-
véti ünnepeket.

— Felhívás a telektulajdonosok-
hoz. Eder Ödön polgármester fel-
hívta a sátránykerti dülőben fekvő
földeknek tulajdonosait, hogy aján-
lataikat az ajánlati minta kiállítá-
sával legkésőbb április 19-ére ter-
jesszék be. Az ajánlatok zárt boríté-
kban nyújtandók be. Délután az
ajánlatok felbontásának tárgya-
lása, az érdekelt birtokosokat vagy
felhatalmazottjukat megjelenni
kéri. A polgármester reméli, hogy
a telektulajdonosokkal dülőre jut,
aminek a hozzájuk intézett meg-
hívásban a következőkben ad ki-
fejezést:

— Minthogy az építendő köz-
kórház helyül kiszemelt és a
sátránykerti dülőben fekvő földek-
nek tulajdonosaival folytatott tár-
gyalások azzal biztatnak, hogy a
már kért kisajátítási eljárás mel-
lőzésével sikerülni fog a szüksé-
ges telek megvétele tárgyában a
földtulajdonosokkal oly megegye-
zésre jutni, melyet a tanács a
város áprilisban megtartandó köz-
gyűlésének elfogadásra ajánlat.

— Visszavándorlók. Alsókubin-
ból jelentik: Vasárnap érkezett a
brémai kikötőbe a Washington
gőzös, amelyen 2282 visszaván-
dorló érkezett Amerikából. A
visszavándorlók nagy része, mint-
egy 1500 munkás, udvarhelymegyei
székelyek és tegnap este 11 óra-
kor érkeztek Ruttkára, ahol egy
újságíró felkereste a visszaván-
dorlókat a pályaudvar érkezési
oldalán és azt a kérdést intézte
hozzájuk, hogy miért tértek vissza
ily tömegben a tengerentúlra? Egy
munkáscsoport vezetője ki-
jelentette, hogy a megélhetési vi-
szonyok künn oly kedvezőtlenekké
váltak, hogy egyáltalában a munka
nem áll arányban a csekély fize-
téssel és hogy tovább nem bírták
ki. A kivándorlók azt is mondták,
hogy magyar társaik közül igen
sokan készülnek haza.

— Nem sikerült lopás. Dala
Károly a Royal-étterem vendég-
lőstől ismeretlen tettes egy érté-
kes aranyórát ellopott. A tolvaj
ugy került kézre, hogy egy fiatal
ember beállított Heilmann Herman
ékszerész Kossuth Lajos-utcai üz-
letébe és ott megvételre kínált egy
aranyórát. Heilmann a rendőri kö-
rösvényről felismerte a lopott órát,
rendőrt hivatott, aki a fiatalembert
bekísérte. A tolvaj Orosz József,
aki álkulcsossal lopózkodott be Dala
lakásába. A rendőrség letartóztatta.

— Vakmerő álarcos rablók. Vak-
merő rablás történt a napokban
Bottyán nevű biharmegyei falu-
ban. Egy éjjel öt fekete álarcu
rabló tört be Tuszkay János jó-
módu gazdálkodó házába, a házat
kifosztották s a zsákmánnyal to-
vább álltak. Azonban odáig men-
tek vakmerőségükben, hogy al-
konyat felé ismét beállították s a
megrémült házbelleket megfenye-
gették, hogy senkinek ne merjenek
szólni a rablásról. A gazda nem
is beszélt volna róla, de Kocsis
Mihály köröskisjenői kovácsmes-
tert, akit a rablók vaskos botjaik-
kal leütöttek, be kellett szállítani
a kórházba. A kovácsmester a
kórházban mindent bevallott s a
köröskisjenői csendőrség szigorú
nyomozást indított a titokzatos
rablók ellen.

— Életveszélyes fenyegetés. A
kassai büntető járásbírósg Gro-
movszky József asztalost, életve-
szélyes fenyegetés miatt két heti
fogházra és 40 korona pénzbírságra
ítélte, mely meg nem fizetés esetén
2 napi további fogházat jelent.

— Rémes bosszu. Düsseldorfból
jelentik: Rattingenben a földmün-
kások munka közben észrevették,
hogy egyik barakkjuk lángban
áll. Oltásra siettek és nagy rémü-
letükre az égő házban egy szőnné
égett holttestet találtak. A hullá-
ban felismerték Langer nevű 45
éves munkatársukat. A szerencsét-
len karjai láncokkal a gerendák-
hoz voltak kötözve. A házat nyil-
vánvalóan felgyújtották. A tettes
valószínűleg Langer egy haragosa.

— Egy színigazgató anyagi bu-
kása. A kecskeméti városi színház
igazgatójára, Mariházi Miklósról
nagyra rájár a rud. A hitelezői
esődött kértek ellene, de a direktor
letette a vagyontalansági eskü-
t. Hitelezői ezen végtelenül el-
keseredtek és nagy akciót akar-
nak indítani ellene. Az Országos
Színészegyesülettől erélyes fel-
lépést kérnek a színigazgatóval
szemben. A városi tanács való-
színűleg kénytelen lesz más di-
rektor után nézni, mert ilyen su-
lyos anyagi gondok mellett nem
igen lehet megfelelni a színház-
vezetés tekintetében támasztott
követelményeknek.

— Kicsaptak hat diákot. Sátor-
aljajuhely városát nagy izgalom-
ban tartja az, hogy a piarista fő-
gimnázium VII-ik osztályának hat
növendékát kizárta, népiesen
szólva kicsapta a tanári kar. Mi
volt az ifjak büre? Tizenhét, ti-
zennyole évesek voltak és ahelyett,
hogy bujkáltak, sápadoztak, ha-
zudtak volna, nyiltan el mertek
oda menni, ahol olesó, de ható-
sággal védett a szerelem. Ezért
kicsapták őket és ezért kellett
bűnhődniük. Kicsapták őket, mert
élnék, mert tavasz van... Hogy
is énekelték egy Offenbach-ope-
rettben a képmutató hazugságok-
ról szóló kuplét?... Hát éljen,
éljen, éljen a morál...

— Megostromolt koresma.
Schwarz József Kálvária-utcai
koresmáját ma éjjel ismeretlen tet-
tesek megostromolták. Hullt a kő
mint a zápor az ablakokra, vala-
mint a redőnyt is bezúzták.
Schwarz nem is sejtí, hogy kik
lehetek a tettesek. Az ablakon
nem mert kinézni, mert folyton
repültek a kövek. A rendőrség ke-
resi az ostromlókat.

— Ibolya, Gyöngyvirág, Tuba-
rózsa, Reseda, Thearózsa, Orgona,
Heliotrop és még más 20-féle
illatban kapható valódi angol és
francia parfüm 50 filléres üvegek-
ben és feljebb. Polányi Dezső
gyógytárában Kassa, Erzsébet tér.

Színház

A Babuska próbái

A színház előadásai tekintettel
a nagyhétre, két napig szünetel-
nek, de ezalatt sem pihen a szín-
padi munka. Az énekes személy-
zet nagy ambícióval készül a
Babuska husvét hétfői estén tar-
tandó bemutató előadására. Már
megérkeztek Kéry és Burghardt
festőművészek műterméből a gyö-
nyörű, nagyhatású új diszletek. A
mai diszlet próbán a színházi kör-
ben nagy tetszést arattak a disz-
letek s azt hisszük a közönség is
ezen a véleményen lesz. A Ba-
buska ének és zenekari betani-
tása Simándy József karmestert
dicséri, aki igazán lelkesen neki
feküdt, hogy Fall Leó új operett-
jét méltó sikerre vezesse. Tihanyi
Vilmos ötletes rendezése, a Révész
táncmester által betanított táncok
az újdonság mozgalmas tempóját,
színes hangulatu hatását biztosít-
ják. A három primadonna: Váradi
mint Babuska, Hornyai mint Ro-
salie spanyol táncosné s Pataki
mint kikapós trafikosné az egyé-
niségüknek megfelelő rátermett-

séggel külön-külön pompás játé-
kot és élvezetes éneket ígérnek.
Kitűnő szerepe van Ujvári La-
josnak, aki a nőbarát örökifju
márkit adja igen karakterisztiku-
san. Tiboriust a férfi főszerepé-
ben Sziklai József játsza és énekl.
A Luxemburg grófja, az Elvált
asszony, a Vera Violette operet-
tekben elért sikerei mellett, ebben
az új szerepében sem fog elma-
radni. A Babuska előadása iránt
igen nagy az érdeklődés a közön-
ség körében.

A legújabb kor igényeinek megfelelően modernül beren- deztetett könyvkötészet	
Kassa, Sándor-utca 2.	
:: Telefon 537. szám. ::	

TÁVIRATOK.

A Kassai Estilap távirata.

A király Budapesten.

Bécs, április 14. A király május
hónapban több napi tartózkodásra
Budapestre utazik. Itt fogja fo-
gadni Péter szerb királyt, aki két
napig lesz uralkodónk vendége.
Ugyanekkor udvari ebéd, udvari
bál és diplomáciai fogadtatás lesz.

Egy főherceg eljegyzése.

Bécs, apr. 14. Udvari körökből je-
lentik, hogy Károly Ferenc József
a prezumpatív trónörökös elfogja je-
gyezni Erzsébet hercegnőt, Ferdi-
nand román trónörökös 17 éves
leányát.

Montecuccoli sajtópöre.

Budapest, apr. 14. Montecuccoli
tengerészeti főparancsnok sajtópört
indított „A Nap” ellen, amely azt
írta, hogy a Panzer hadihajón ke-
gyetlenkednek a legénységgel és
erről Montecuccolinak is tudomása
van.

Öngyilkos tisztviselő.

Arad, apr. 14. Vidovics Ferenc
városi tisztviselő agyonlőtte magát.
Az öngyilkosság oka üldözési
mánia.

Leleplezett szélhámos.

Lipce, apr. 14. A lipesei leg-
előkelőbb társaságokba befurako-
dott egy Komáromi Pál nevű ma-
gyar ember. Már eljegyezte egy
gazdag gyáros lányát, de az es-
küvő előtt leleplezték, hogy ve-
szedelmes szélhámos.

A pornográfia miatt.

Bpest, apr. 14. A budapesti tör-
vényszék két havi fogházra ítélte
Váradi Ignácét és fiát pornográf
termékek terjesztése miatt.

Világhírű Kobrak-cipők!

Egyedüli elárúsítás:
Kobrak-cipők raktára
Kassa, Fő-u. 43. (a Dómmal szemben).

Minden takarékos háziasszony saját érdeke

SIRIUS fémtisztító szerrel

tisztítani, amely a jelenkor legideálisabb fémtisztító szere.

Kapható minden jobb üzletben.

Gyártja: **HERCZEG és GEIGER** vegyészeti gyár, Budapest.

Kapható minden fűszerüzletben.

Kassai Butorkészítő Iparosok Árucarnok Szövetkezete

mint az Országos Központi Hitelszövetkezet tagja

Kassa, Fő-utca 10., I. emelet.

Állandó butorkiállítás!

Raktáron tartunk teljes lakberendezéseket, valamint háló, ebédlő, uri szobákat, szalon-butorokat, bőrgarnitúrákat, előszoba és konyhabutorokat a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig. — Megrendeléseket adott vagy általunk készített tervek alapján pontosan eszközlünk.

352

Angol női divatterem

nyílt meg Kassán, Deák
Ferenc-utca 38. sz. alatt.

Kosztümök, alkalmi és utcai ruhák, paletok, pongyolák modern szabásban, pontosan a rendelt időre készülnek. — Gyászruhák 24 órán belül.

Szíves pártfogást kér:

SZELEY JÓZSEFNÉ.

STUBNYA FÜRDŐ

518 métergt. f. m.
38—48°C foku hővízzel.
Budapest—Ruttkai fővonalon gyorsvonat megállóhely.

Javallatok:

REUMA KÖSZVÉNY

izületi és izomreumás megbetegedések, ischias, neuralgia (ideghámalmak), női bajok és hőbetegségek esetében, eczema, prurigo, psoriasis.

MAGASLATI GYÓGYHELY

Orvosi vezetés alatt álló ivóvíz-fürdő: kád, porcellán, kád- és természetes fürdő, paloták, szádási kurák, villamosítás, masszázs és hidegvizgyógykezelés. Pompás fekvés, fenyőerdők közepette, elérő a Tátrahegység egyik fensíkán és így megbecsülhetetlen mint gyógyhely is; nagy és szép park. Legolcsóbb árak, legnagyobb kényelem, egészséges lakások és tápláló ételmezés. Saját fürdőzenekar, lawr-tenisz. Állandó étkező uri közönséggel. Hivatásos fürdőorvos: **dr. Alt Egon** lovag székes f. gy. gyakorló orvos. — **Előidény:** július 1-ig. **Utóidény:** augusztus 20-tól. — **50% engedmény.** — Képes prospektussal és felvilágosítással díjmentesen szolgál az igazgatóság.

Első Biztosító Intézet

katonai szolgálat esetére

Ő csász. és kir. Fensége József főherceg védnöksége alatt.

Felsőmagyarországi vezértügynöksége:

Kassa, Kossuth Lajos-utca 14. szám, II. em.

Fiuk előnyös biztosítása katonai szolgálatuk idejére és nagykorúságuk idejére.

Rendes élet- és haláleseti biztosítás.

Nyugdíj-, özvegyi- és aggkori járadék-
:: biztosítás új módzatok mellett. ::

A besorozottak jelentékeny besorozási jutalomban, a biztosítottak a tiszta nyereség 60%-ban részesednek.

Olcso díjtételek, szabadelvű feltételek.

Biztosítási tőke: 62 millió korona;

biztosítási alap: 22 millió korona.

Képviselők és ügynökök a legjobb javadalmazás mellett alkalmaztatnak. ::::

Az életbiztosítás legegyszerűbb módja

ha azt takarékbetéttel kötik egybe. A betett összegek bármikor kamatos kamataikkal együtt felvehetőek. Elhalálozás esetén a biztosított tőke haladéktalanul esedékes. 15 év múlva, ha a betevő életben van, tőkéjét kamatos kamataival visszakapja.

Befizetés: heti 1 koronás részletekkel.

Bővebb felvilágosítást szívesen nyújt a

Kassai Jelzálogbank Részvénytársaság.

MEGNYÍLT!!

Moskovits Anatomiai cipőgyár fiók-üzlete Kassán, Fő-utca 25. sz.

Dus raktár a legjobb kivitelű és legkellemesebb viseletű anatomiai női-, uri- és gyermekcipőkben.

Modern berendezés.

Külön kényelmes próbafülkék.

Talpa vésett szabott egységár.

Pontos és előzékeny kiszolgálás!